

HANGYÁ

A központ? . . .

Nem mondom, hogy mindenbe belelisse az ember az orrát, hanem legalább azt méltassa figyelemre, ami az orrához ütődik magától. Némelyik ember erre is kényelmes.

En jártomban-keltemben, ha elvetődöm egy-egy faluba, városba, szeretek bekukkantani az odavaló Hangyába, csak úgy érdeklődésképpen.

— Hogy vannak? Milyen a forgalom? Jól megy-e a soruk?

Ugy, mint mikor az ember meglátogatja az ismerősét, rokonát vagy véletlenül találkozik vele.

Ugy vagyok a Hangyával, a lélegdugottabb községben is legalább ez az ismerősöm akad, ha másra nem is számíthatok.

Igy jutottam az alábbi jellemző és bántó tapasztalatra.

Szövetkezeteink közül egy néhány igen szépen fellendült. Értékes felszereltségüket, forgalmukat és népszerűségüket örömmel tapasztaljuk. De egy hibába könnyen beleesnek — és ez a hiúság, önhittség.

Hogy-hogy jutottam ehhez?

Az ellenségeink is tudják, mi még inkább tudjuk, hogy mit köszönhetünk a Központnak jóidőben, rosszidőben. Különösen és feltétlenül tudják ezt pedig azok, akik vezetnek egy szövetkezetet, akármilyen kicsit is.

Ezért esett bántón, ezeket jól tudva, ha egy-egy ilyen önhitt szövetkezetben nem akarták belátni, hogy mit *köszönhetnek a Központnak?*

— Hogy megy az üzlet? — kérdem.

— Nagyszerűen, uram, nagyszerűen.

— Kelendő, fogy az áru?

— Alig győzzük.

— Persze, a Központtól szerzik be.

— A Központ . . . Na . . . igen . . .

Ugy néha . . . néha . . . Mi önállóan rendezkedünk be.

Igy beszélt a tisztelt megkérdezett.

En azalatt végigfutottam tekintetemmel az üzletet, konstataáltam az ismert árukról, hogy biz' azok a Központtól valók tulnyomórészt. A szervezés, vezetés, ellenőrzés pedig egyáltalában nem nélkülözi a Központot, azt ugyanis tudtam, — így hát e nagy és jól menő szövetkezetből lehangolva mentem el. De gondoltam, az ember szokása: ha jól megy sora, akkor büszkén veri a mellét, — ezt én tettem mind, ezt én csináltam így

a magam erejéből. De ha rosra fordul a sor, akkor: más a hibás, mindenki, csak éppen ő nem. Így van néhány szövetkezetünk. Tudom viszont, ha éppen össze kell fogni, mégis csak összetartanak a Hangyák, de az ilyen külsőségekben is juttassuk minduntalan kifejezésre az összetartozandóságunkat. Ennek vannak mélyebben fekvő okai. Ugyanis a közönség gyakran hallja, hogy a szövetkezetek ellenségei rágalmaznak, becsmélnek minket, már most egyes szövetkezetekben magában halljon ilyesmiket, hogy a Központ így meg úgy, — nem kell egyéb.

A nép pedig még nagyon a látszat után megy, nem is ér rá s kedve sincs komolyabban utána nézni, hogy igazán miképpen is áll a helyzet. Azért legalább a szövetkezetekben hallja, hogy igenis nem állunk egymagunkban, vagyunk százan és százan, több száz oszlop, egyik szebb, mint a másik, de mindenik megállja helyét a maga helyén és mondom: száz és száz oszlop tart egy olyan nagyszerű épületet a tiszta erkölcs szolgálatában, melyben igazán nem kell meglapult háttal, nyakbahuzott fejjel ijedten járnunk, hogy talán összedől és agyonlapít, — és ezt akartam kihozni az egészről: — nincs oka egyikünknek sem *szégyenkeznie, hogy odatartozunk*, oda járunk be, nem kell lesütött szemmel, lopva, előbb körülnézve, hogy ugyan lát-e valaki, úgy lépni be oda. Sőt. Büszkén önérvényesen mondhatjuk: én is odatartozom. Hogy az is tudja meg, aki még idáig talán nem tudta.

Remélem, legközelebb nem találkozik szövetkezetet, amely nem így beszél. Mert igazán furcsa, bántó és sértő az ellenkezője, de megtörtént nem egyszer: azért tettem szövé.

B. J.

Szövetkezeti fáklya.

A szövetkezés gondolata az elmúlt szövetkezeti napon hatalmas lánggal lobbant föl az egész világon, s a fényes lángoszlopból parányi szikrák szóródtak szét népünk lelkébe is, hogy az egyetértés, az összetartás, a közös sorsban és közös érdekekért való vállvetett munkálkodás előnyéről és minden nehézségekkel szembeni erejéről egyaránt meggyőzze a szövetkezeti mozgalmunk felesküdt és még fel nem

esküdt hiveit. — Olyan nap volt ez szövetkezeti életünkben, melyen még a teljesen ismeretlenek előtt is világosság derenghetett az eszme magasztosságáról, a mozgalmat jellemző békés emberbaráti célokról és így varázserővel kellett haszon mindazokra, kik a boldogulásukat nem a más kárára, hanem a közös boldogulásban keresik.

A felebaráti szeretet, az egyetértés, a szövetkezet mellett a szövetkezeti napon elhangzott szavak tisztább értelmet és világosabb fogalmat nyerhettek mindenki előtt, látva, hogy aránylag rövid idő alatt a szövetkezeti eszme mily térhódítást nyerhetett és a népek boldogítása terén mily szép sikereket értett el.

Ma is meglévő szövetkezeteink által meggyőződést szerezhettünk arról, hogy a szövetkezés gondolata nem megvalósulhatatlan ígéretekkel csábít, hanem lehetővé teszi az anyagiakban erőtlén és helyzetükön önjajukból segíteni nem tudók részére, hogy erejük egyesítésével, egymás támogatásával megvédjék magukat az érdekelnyomóikkal szemben.

A hol Hangya szövetkezet működik, ott megszázsorozódik a nép ereje, mert tudatára ébrednek az összetartásban rejlő nagy erőnek és a falu apraja, nagyja a maga egy-két vagy több téglájával segít felépíteni azt a bástyát, a szövetkezetet, melyet mindenik magáénak mondhat s mely egyedül az ók közös érdekeik és boldogulásuk előmozdítását szolgálja.

Mikor tehát a szövetkezeti napon a szövetkezés fáklyáját gyújtották fel népünk előtt, azzal bevilágították a jövőbe, megmutatva azt az utat, melyen haladva az ígért földére, a megelégedés és az egymás megbecsülésének paradicsomába juthatunk, a hol a szövetkezett emberiség az igazi felebaráti szeretet gyakorolhatja.

Lobogtassuk ezért a meggyújtott szövetkezeti fáklyát magassan, hogy fénye bevilágíthasson minden tájakra és a szövetkezeti gondolatot, a szövetkezeti összetartás és szeretet szikráit gyújthassa fel a mozgalmától távol állók szívében is.

A szövetkezeti nap gondolatait és ígeit ne temessük el a feledés enyészétebe, hanem minduntalan ismételjük és hirdessük azokat, hogy mindenki lelkében visszhangra találjanak, mert azáltal leginkább munkálhatjuk közös boldogu-

lásunknak szövetkezés útján való megvalósulását s így mehet teljesebbé a szövetkezett emberek közti világbéke.

Szövetkezeti hírek.

Szövetkezeti eredmények: A marostordamegyei *Magyaró* és vidéke fogyasztási szövetkezet 1910-ben alakult, mely idő óta virágzó jóléti intézménnyé fejlődött, a község gazdálkodó lakosságának mindenkor anyagi gyarapodását és ezzel együtt boldogulását szolgálva. Így a gazda tagok részéről is a legszebb megértés és támogatás nyilvánult meg a szövetkezettel szemben, mert megértve a szövetkezeti eszme és mozgalom nagy jelentőségét, öntudatos szövetkezeti szellemmel vesznek részt szövetkezetük fejlesztésében. Ezt bizonyítják elért eredményei is, melyek a szövetkezet legutolsó mérlegéből kitűnnek. Az onnan nyert adatok szerint a szövetkezet múlt év folyamán 546.083 Leu forgalmat bonyolított le, mely a megelőző évi 321.000 Leus forgalommal szemben a szövetkezet évenkénti nagy gyarapodását mutatja. A szövetkezet betartja azon fontos szövetkezeti szabályt, hogy a mindenkori szükségleteket kielégítő árukészletét lehetőleg minél többször megforgassa, így a folyó évben is rövid négy hónap alatt árukészletét csaknem négyszer forgathatta meg. Vagyoni helyzete is igen örvendetes, mert tulajdonát képezi egy nagy szövetkezeti ház, melynek mai értéke 200.000 Leura is becsülhető. A szövetkezet a kitűzött úton tovább haladva, legerősebb bástyájává válik a község és a vidék gazdálkodó népének.

Az ákosfalvi szövetkezet 10 éves jubileuma. Megkésve érkezett be az ünnepség lefolyásáról szóló jelentés s így a jubileummal kapcsolatosan közöltek kiegészítésül sietünk köztudomásra hozni a részleteket is. Junius hó 24-én délután folyamán Tolvaj József földbirtokos berkeben rendezte a szövetkezet a jubileummal kapcsolatos ünnepséget, melyen Ákosfalva egész népe és a környékbeli községekből is számosan vettek részt. Az ünnepséget Páll Lajos igazgató-tanító a szövetkezet ügyvezető elnöke nyitotta meg tartalmas szövetkezeti beszédével, mely visszapillantás volt a szövetkezet múltjára, az első évtized kitaró szövetkezeti munkájára, a mi által a szövetkezetet virágzóvá, a lakosság hasznos és nélkülözhetetlen jóléti intézményévé sikerült kifejleszteni, a gazdálkodó lakosságot pedig a szövetkezeti eszme és mozgalom megértőjévé és lel-

kes támogatójává nevelni. A szövetkezet jelenlegi helyzetének ismertetésével kifejezésre juttatta a Hangya szervezet erősségét, mely által a szövetkezet kicsiny ereje valósággal megszáorozódhatik. Ennek tudatában a Hangya szervezet és központ melletti törhetetlen ragaszkodást tüzte ki a szövetkezet ezutáni ut irányul is, mint ami egyedül célhoz vezető.

A megnyitó beszéd, valamint a jelenlevő központi kiküldöttek és a szövetkezeti férfiak kölcsönös üdvözlése után kezdetét vette a táncdal egybekötött népmulatság, mely dacára az esős időjárásnak, a legvidámabb hangulatban folyt le.

A központ közleményei.

Házasság. Örömmel hozzuk szövetkezeteink tudomására, hogy Ihasz P. Jenő főellenőrünk folyó hó 15-ikén tartotta esküvőjét Feketegyergyói Fogarassy Gizike urleánnyal.

Felhívás.

Felkérjük mindazon szövetkezeteinket, a hol a július 8-iki szövetkezeti napot nagyobb ünnepség keretében ünnepelték meg, sziveskedjenek az ünnepség lefolyásáról részletesen és mielőbb értesíteni központunkat, hogy lapunkban is megemlékezhessünk a megtartott szövetkezeti ünnepségekről.

Ügyvezetés.

Közöljük szövetkezeteinkkel, hogy igazgatóságunk végrehajtó bizottsága a következő határozatot hozta:

Uj boltosokkal kötendő szerződésekben kikötött és lefizetendő készpénz óvadékok kizárólag központilag fognak jövőben kezelteni, a biztosítékok kamatláb és jutalékoltatását esetről-esetre fogjuk megállapítani.

Központunk ezen elhatározása a kormányhatóságnak a Hangya központra ruházott szélesebb körű ellenőrzési jogából következik.

Ennélfogva felkérjük szövetkezeteink Vezetőségeit, hogy a jövőben alkalmazandó új boltosoknak hozzák ezt a szerződéskötés alkalmával tudomásukra és a boltosok által letétbe helyezendő óvadék összege, — melynek nagyságát a vezetőségek szabják meg — utalják át központunkhoz azon megjegyzéssel, hogy az összeg a X. Y. üzletvezető óvadékaul szolgál és így külön tartandó nyilván.

HIRDETÉSEK.

Örvéndi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi augusztus hó 5-én d. u. 4 órakor a szövetkezet helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghivatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi aug. hó 12-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az üzletrésztőke felemelése. 8. Netaláni indítványok. 1922. dec. 31-én a tagok száma 136, üzletrészeinek száma pedig 612 volt. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Örvénd, 1923. évi junius hó 9-én

Az igazgatóság.

A Borszegi fogy. és ért. szöv. 1923. aug. 12-én d. u. 3 órakor a községházánál rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25-ik §-a értelmében meghivatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. év aug. hó 19-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Igazgatóság választása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Borszeg, 1923. július 17.

Az igazgatóság.

A csávási fogy. és ért. szövetkezet 1923. július hó 29-én d. u. 3 órakor a községházánál évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghivatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. év aug. hó 5-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Javaslat szövetkezeti üzletrészjegyzésre és taggyűjtésre, vagy a szövetkezet felszámolására. 8. Netaláni indítványok. 1922. év december 31-én a tagok száma 42, üzletrészeinek száma pedig 81 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Csávás, 1923. július 17.

Az igazgatóság.

A „Hangya” című mellékletet szerkeszti:

DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

az E. G. E. Iltkára.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. sz.

Alapőkéje: 10.000.000

Tartalék tőke: 15.000.000

NE HASZNÁLJON MÁST CSAK AZ EREDETI,
KIPRÓBÁLT GYÓGYHATÁSÚ
„HANGYA” SÓSBORSZESZT!